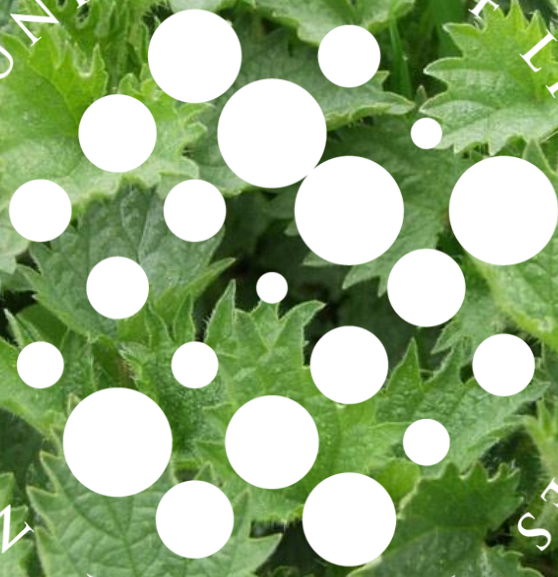


NORWEGIAN UNIVERSITY OF LIFE SCIENCES
M D C C L I X



For mye eller for lite – mat i et globalt perspektiv

Professor Ruth Haug

Noragric/UMB

September 2011



MAT: Sult og Fedme!

- *En milliard mennesker sulter.*
- *Afrika Horn: Hungerkatastrofe: 12.4 million berørt i Somalia, Djibouti, Ethiopia and Kenya* (FAO, 2011)

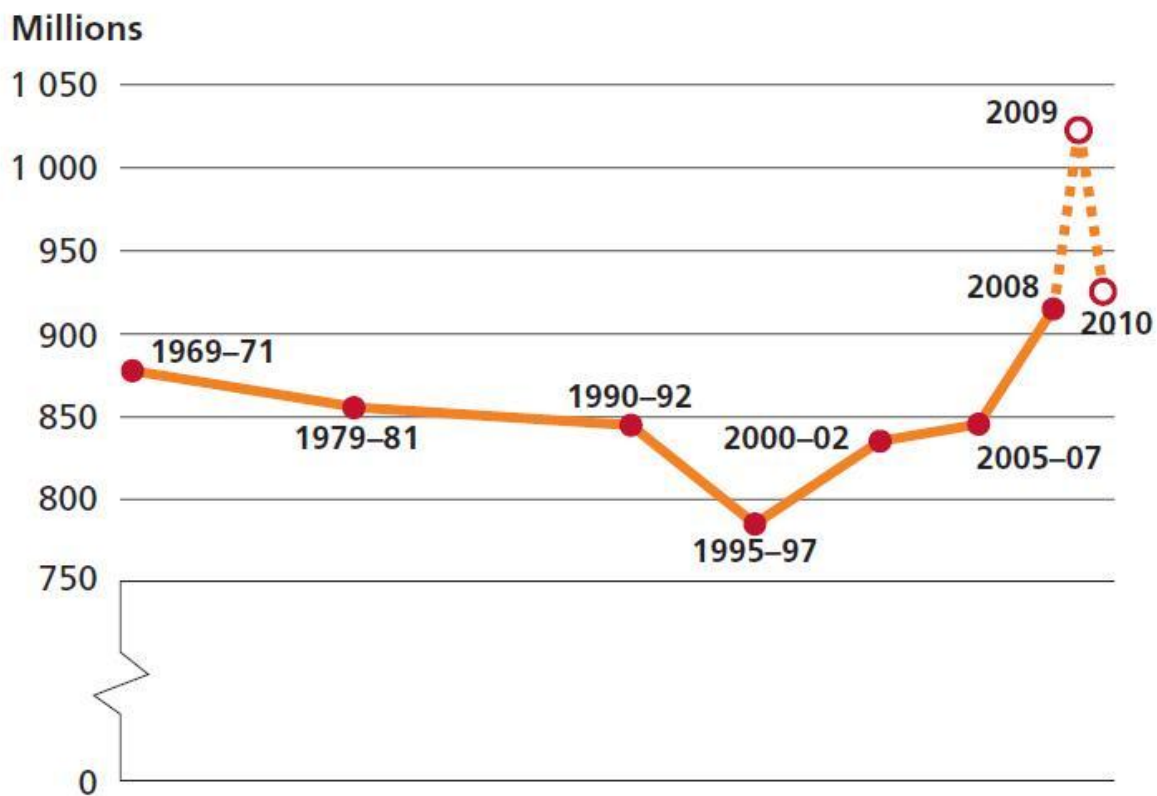


Fedme - økende problem
En milliard er overvektige!

(Patel, 2007)

*WHO: Et av de største
helseproblemene i verden*

Number of undernourished people in the world, 1969-71 to 2010

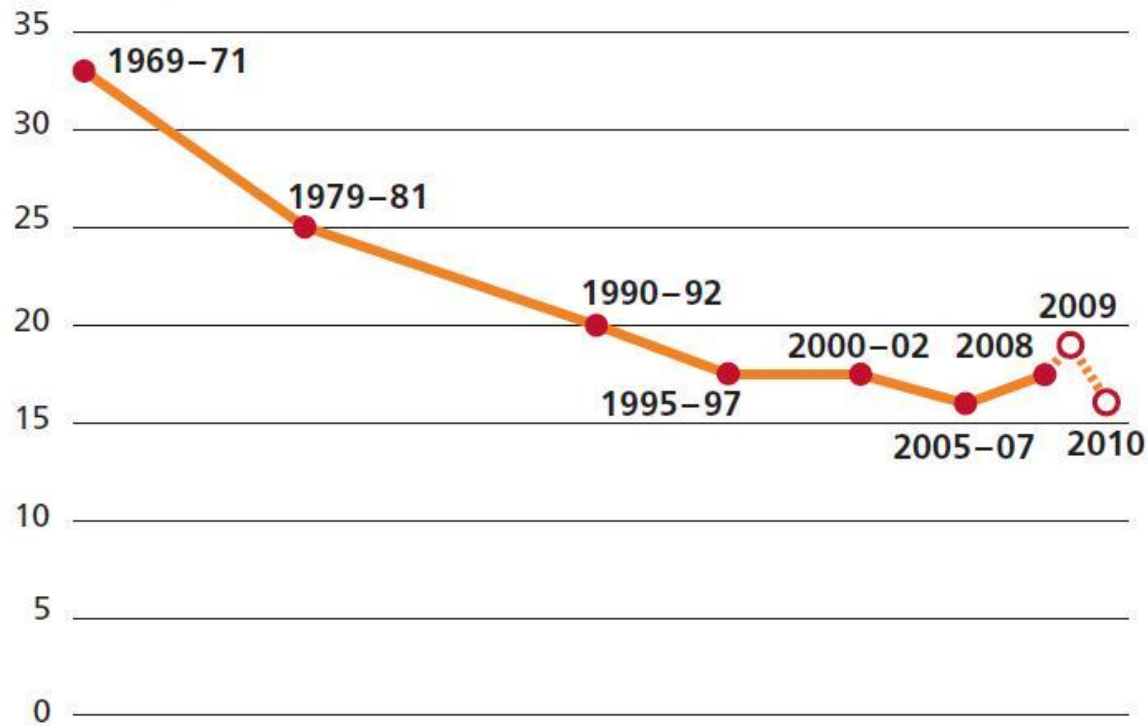


Note: Figures for 2009 and 2010 are estimated by FAO with input from the United States Department of Agriculture, Economic Research Service.

Source: FAO.

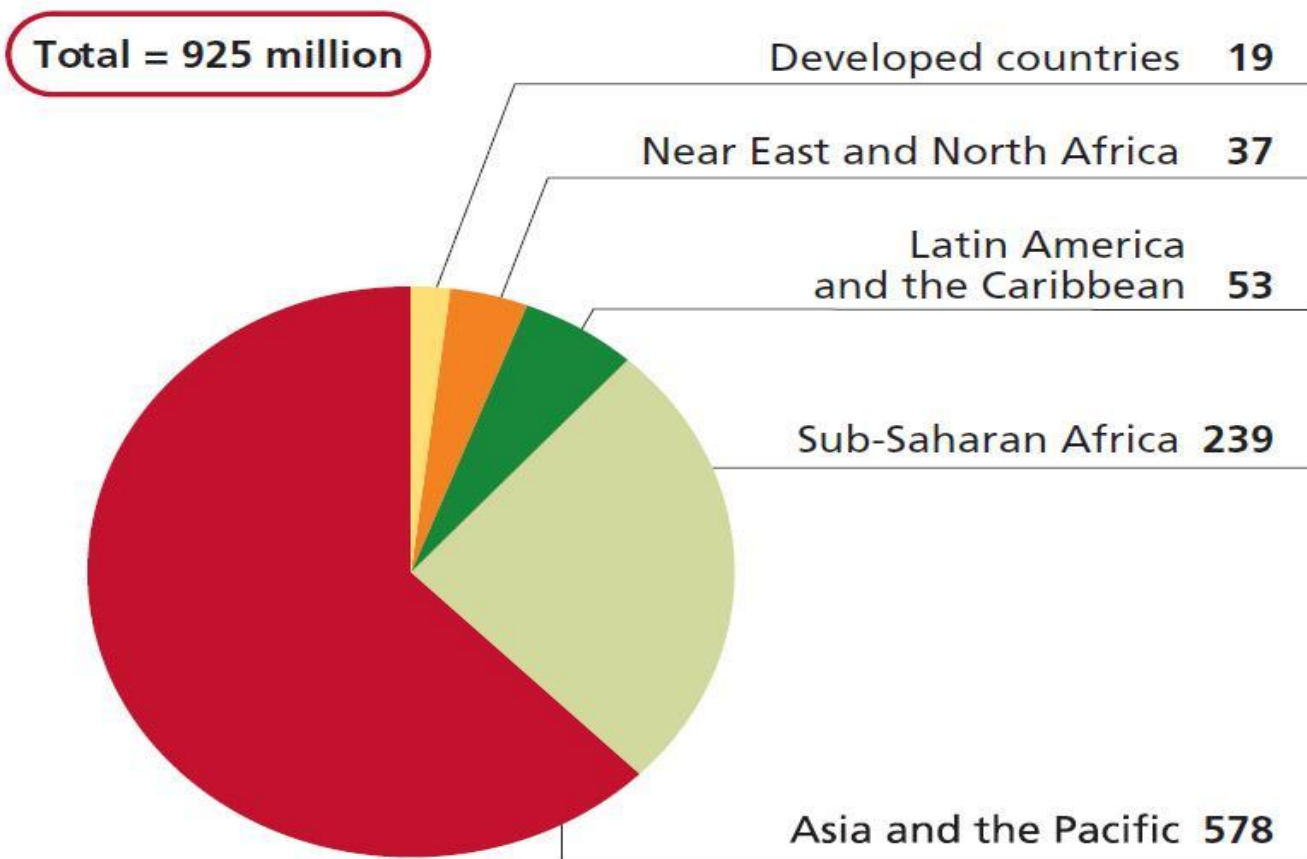
Proportion of undernourished people in developing countries, 1969–71 to 2010

Percentage of undernourished



Source: FAO.

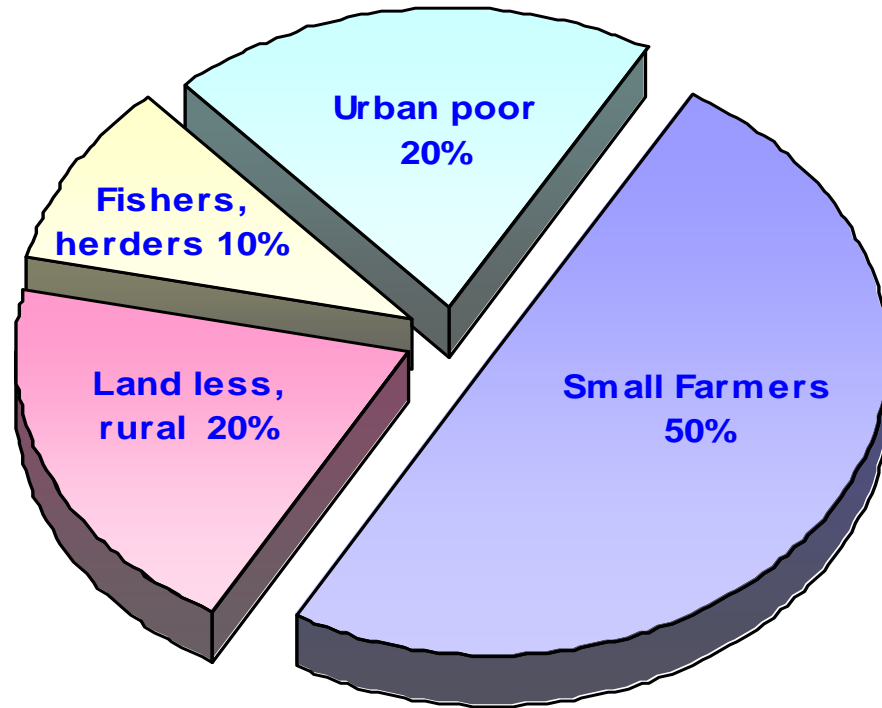
Undernourishment in 2010, by region (millions)



Note: All figures are rounded.

Source: FAO.

Hvem sultet?



Source: UN Millennium Project, Hunger Task Force 2005

www.umb.no



En milliard mennesker sulter – hvorfor?

- *Så langt* er det nok mat til alle i verden
- Folk sulter fordi de er fattige
- Folk sulter fordi det ikke er en prioritert oppgave å gjøre noe med sult & fattigdom i verden

(FAO, WB, CGIAR/IFPRI, OECD)



J. Diouf (FAO, 2010):

- High level of hunger despite abundant global food supplies
- Structural causes and neglect of agro-investment in developing countries
- Should be possible to meet future food demands (70% increase needed)



Matpriskrisa i 2008: Forklaringer

Produksjon

- ▶ Høye oljepriser
- ▶ Tørke/Klima
- ▶ Kosthold
- ▶ Biodrivstoff
- ▶ Lav produktivitet i Afrika

Ikke-produksjon

- ▶ Spekulasjon
- ▶ Strukturell urettferdighet
- ▶ Feilslått politikk
- ▶ Markedsliberalisme
- ▶ Selskapers profitt

Food Outlook 2011 (Food outlook, FAO, June 2011)

- 2010 global cereal production 2 239 million tons, 1 % lower than 2009 and the third largest crop ever.
- 2011 cereal production expected to increase – up 3.5% from 2010??
- The world cereal stocks-to-use ratio will be around 21% in 2011 (19.6 % in 2008)
- In 2011, total cereal production is expected to barely meet consumption, which will keep prices to stay high and volatile



Forklaringsmodeller - sult

- **1950-70:** For lav produksjon og for høy befolkningsvekst
- **1970-80:** Økonomiske årsaker
- **1980-90:** Politikk, makt, stemme samfunnet, lokal deltakelse
- **1990-00:** Rettighetsbasert utvikling
Mat som menneskerett
- **2000-10:** Strukturell urettferdighet
- **2010-xx:** Kompleksitet & Usikkerhet

Utfordringer

- Årsaksforvirring
- Matpriser og balansekunst
- Globalt matsystem – nasjonale virkemidler
- Politisk problem – teknologiske løsninger
- Mat og demokrati: "Food and Freedom" (den arabiske våren)
- Den Afrikanske landbrukstragedien
- Matvarehjelp - langsiktig landbruksutvikling
- Agro-innvestering og "Landgrabbing"
- Klima: Virkemidler, tilpasning og utslippskutt
- Overflod og kasting av mat



Africa can feed the world

The president of the International Fund for Agricultural Development (IFAD) Dr Kanayo Nwanze claims that, by focusing on farming, Africa has the potential to feed not only itself but the rest of the world (www.guardian.co.uk/global-development/poverty-matters/2011/jul/27/africa-potential-to-feed-world)



Hva kan vi gjøre for å bli kvitt sulten?

- Arbeide for å endre strukturell urettferdighet, feilslått politikk, dårlig styresett, konflikter og marginaliserte gruppers manglende stemme i samfunnet
- Jobbskaping og en inntekt til å leve av
- Investere i landbruksutvikling: Satse på småbønder i utviklingsland og klimarobust landbruk
- Heve kvinners status i samfunnet og kvinners tilgang til ressurser og muligheter

Melding til **Vitenskapsåret 2011**

- Vi har for lite kunnskap om mat
 - I forhold til matsikkerhet, sult og fattigdom
 - I forhold til mattrygghet, overvekt, kosthold og helse
 - I forhold til miljø, klima og arealforvaltning
 - I forhold til kultur, identitet, opplevelse
- Vi trenger en mer kunnskapsbasert matpolitikk
- Stiller vi de rette spørsmålene?

